

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan svojo izvirno modeljo in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parit in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iz državnega zbora.

Zbornica je tudi včeraj imela razburjen dan. Žalostna smrt vrlega vojaka, ki se je z odlikovanjem boril proti sovražniku, pa je končno padel kot žrtev surovega poveljnika, je izzvala ostro intervencijo državnega zbora. Značilno je, da je zbornica nadaljno razpravo odgodila, dokler ne da domobranski minister popolnega pojasnila. Zanimive debate so se vršile tudi v odsekih. V železniškem odseku je železniški minister Banhans razvijal nazor, ki so v ostrem nasprotju z mnenjem večine zbornice in večine prebivalstva ter z načeli enakopravnosti. V imunitetnem odseku je poslanec dr. Strausky duhovito utemeljeval veljavnost mandatatov amnestiranih čeških poslancev. Proti njegovim argumentom niso Nemci mogli navesti ničesar, zato so zahtevali odložitve sklepanja, da si stvar „preštudirajo“. Ustreglo se jim je.

Splošna pozornost poslancev je vzbujala tudi danes Seidlerjev konferencam in pa dogodkom Nacionalverbanda, kjer se grizejo radikali in oportunisti.

Dunaj, 3. oktobra. Kot prva točka se nahaja na dnevnem redu poročilo socialno-zavarovalnega odseka o cesarski naredbi z dne 7. januarja 1917 glede spremembe bolnišnično-zavarovalnega odseka. Po kratki debati je bil zakon v drugem in tretjem branju sprejet. Brez debate je zbornica sprejela spremembo obrtnega zakona, da morajo porodnice dobivati podporo mesto 4 tedne šest tednov.

Ubiti dragonec.

Češka poslanca Tomašek in Stanek sta vložila nujno interpelacijo: V ponedeljek je bilo na dunajskem vzhodnem kolodvoru 35 mož dragonskega polka št. 3 uvoženih. Ko je pred odhodom vlaka vojak Mauritz stopil iz voza, da se poslovijo od znancev, je pristopil neki nadporočnik in je po kratkem besedičenju pripeljal Mauritzu več zausnic. Mauritz se je poskušal z roko ubraniti daljnjih udarcev in je pri tem pahnil oficirja od sebe. Ta je zdaj hitro potegnil bajonet in je ž njim zbadal Mauritzu. Mauritz je bil takoj mrtev. Tako postopanje z vojakom, ki se je še prostovoljno oglasil za bojišče in je bil večkrat odlikovan, ni v skladu ne s čustvi slovečnosti, ne s pravicami oficirja in zahteva primerno zadoščenje.

Ze med čitanjem interpelacije je bilo slišati burne medice.

Posl. Tomašek, dobivši besedo za utemeljevanje tega vprašanja, je prosil, naj se prekine seja, dokler ne pride domobranski minister. Ko se je seja zopet začela, je Tomašek utemeljil svoj predlog, dodavši: Ta lepi oficir je po svojem junaštvu ukazal straži, naj zabodega vojaka odpelje. Neki vojak mu je odgovoril: „Gospod nadporočnik, tega moža ni več mogoče odpeljati, ker je mrtev. Vi ste ga usmrtili.“ In ta ubit mož, čigar prsa so bila dekorirana z več odlikovanji, se je bil prostovoljno oglasil za bojišče in je bil že trikrat na fronti. (Medicli.)

Posl. Kalina: Strahopetni morilec! — Posl. Bechyně: Prosinčki morilec je bil dekoriran. — Posl. Lisy: Lepa banda. — Posl. Modraček: Klofutati in nabadati znajo ti gospodje! — Posl. Lisy: Živela demokracija očešanja in zabadanja! — Klici pri nemških socialnih demokratih: Škandal, navaden umor. — Posl. Stanek: Zbornica mora izvedeti, kaj se je zgodilo z morilecem.

Posl. Tomašek: V časih demokracije so taki dogodki nezamislivi. Ljudski zastop zahteva zadoščenje za ta umor.

Posl. Kalina: Dekorirali ga bodo! — Posl. Lisy: družba morilec. — Posl. Prokeš: Takim gospodom moramo zaupati svoje otroke. Fej, fej! — Posl. Bechyně: Strahopetec, morilec, ta nastavljenec ministrov. — Posl. Modraček: Za take morilce so vesela premo. — Posl. Stanek: Kaj se je zgodilo z morilecem? — Posl. Prokeš: Gospod minister ga bo predlagal za odlikovanje.

Posl. Tomašek: Poslanska zbornica mora poskrbeti, da se taki slučajji več ne zgodijo in da vrli državljani in hrabri vojniki ne bodo več padli od morilske roke. Govorili smo tu o vojnem nadzorovalnem uradu. Zahtevali smo njegovo odpravo. Nastati mora nov vojni nadzorovalni urad: Ljudski urad, vojni nadzorovalni urad ljudske zbornice.

Domobranski minister Czapp je izjavil, da sedaj še ne more dati pojasnila o dogodku. Odredil je pa najstrožjo preiskavo. Uspeh bo zbornici po pravici povedal. Nič ne obžaluje uničeno življenje tako, kakor minister. Preskrbljeno bo, da se taki slučajji več ne ponove. Zbornica je lahko prepričana, da zadene krivica pravična kazen.

Posl. Stanek: Gospod minister je govoril vsem iz srca. Treba je pa, da se napravi red. Ukazati je treba, da ne bo noben vojak pri raportu odbit. Vojaki morajo imeti prepričanje, da so ljudje, da so državljani in da bodo poslanci branili njihove pravice proti vsakomur. Te nevdre razne bo morala zbornica naznaniti naravnost cesar-

ju, da bo dobljena hitra in temeljita pomoč. Vsa ta družba mora od najvišjega vojnega gospoda shajati, da se ni postopanje nečloveško. Predlagam, naj se obzira na to, da bo moralo biti zgodilo z oficirjem, da se bo moralo zgoditi z oficirjem, da se bo moralo zgoditi z oficirjem.

Posl. Stanek: V imunitetnem odseku je poslanec dr. Strausky duhovito utemeljeval veljavnost mandatatov amnestiranih čeških poslancev. Proti njegovim argumentom niso Nemci mogli navesti ničesar, zato so zahtevali odložitve sklepanja, da si stvar „preštudirajo“. Ustreglo se jim je.

Dunaj, 3. oktobra. V današnji seji so podali češki socialni demokrati interpelacijo, ki ostro žigosa, da je govoril grof Czernin o velepomembnem mirovnem vprašanju v privatni družbi, pri banketu, mesto pred zakonito kompetentnimi faktorji. Interpelacija pozivlja vlado, naj poskrbi, da bodo tudi naši zavezniški manifestirali soglasje s Czerninovo izjavo, ki se naj sovražnim državam na primeren način notificira. Vlada naj nadalje vpliva na zunanjo ministra, da v dopolnilo svojega govora zavzame oficijalno stališče k vprašanju samoodločbe narodov naše monarhije.

Nemški „Nationalverband“ se razbija. Dunaj, 3. oktobra. Nemški „Nationalverband“ je sklenil danes z ozirom na včerajšnja izvajanja posl. Daszynskega posebnega resolucijo, v kateri pravi: „Nationalverband“ z ogorčenjem zavrača pavšalna sumenja posl. Daszynskega proti lastnim nemškim, v Galiciji se borečim četam. Nato se je razvila jako burna debata o predlogu Wolfove skupine, ki zahteva, da naj nemški poslanci odlože vsa svoja mesta kot načelniki, podnačelniki in referenti državnoborbenih odsekov. Posl. Denk pa v imenu „Arbeitsgemeinschaft“, da glasujeta za Stözljev protipredlog. V poimenujem glasovanju je bil Stözljev predlog sprejet s 47 proti 16 glasovom Wolfovih pristavev. Posl. Wolf je po glasovanju izjavil: S tem je naš predlog odklonjen in pridržimo si nadaljnje korake. Svoje sklepe bomo „Nationalverbandu“ pisмено naznanili.

Latentna kriza v „Nationalverbandu“ je torej postala očitna. Bistvo te krize je sledeče: Wolfovci so prepričani, da je treba parlament razbiti in uvesti najstrožji nemški absolutizem, ker le na ta način je mogoče doseči notranji „nemški mir“, ki naj bi bil v skladu z zunanjim „nemškim mirom“. Ostali nemški poslanci imajo glede „nemškega mira“ gotove pismiške in zastopajo stališče, da je dobro in koristno, podpirati vsako vlado, ki odklanja „slovanke pretenzije“. Večina „Nationalverbanda“ je za ono staro: bolje držati ga, nego lovi ga, zato naziva svoje delovanje „staatsbehaltend“.

Pogajanja ministrskega predsednika. Dunaj, 3. oktobra. Ministrski predsednik je danes konferiral z načelnikom Nationalverbanda Dobernigom in predsednikom krščansko-socialne zveze Hausierjem. Nato je imel dolg razgovor z zastopnikom Poljskega kluba posl. Daszynskim. Ob 5. popoldne je konferiral Seidler s predsedništvom Poljskega kluba, za petek je povabil k sebi zastopnike Ukrajincev.

Jezikovno vprašanje na železnikah.

Železniški odsek je razpravljajl včeraj o resoluciji poslanca Kadlčaka glede jezikovnega ukaza za železnice. Poljski posl. dr. Wrobel je predlagal: 1. Vlada se pozivlja, da razveljavi ukaz železniškega ministrstva z dne 6. julija 1915, ker ne odgovarja določbam člena 19. drž. osnovnega zakona. 2. Naj ustavi za izvršitev določbe tega ukaza od železniškega ministrstva in drugih železniških oblasti vpeljano prakso in razveljavi razglasene naredbe. 3. Naj poravnava škodo, nastalo vsled tega ukaza po svoji nezadostni zmožnosti nemškega jezika, na napredavanju oškodovanega železniškega osebja; 4. naj odpusti kazni vsem osebam, ki so jim bile naložene za uporabo nemškega jezika. 5. Naj tekom dveh mesecev predloži parlamentu zakonski načrt, ki upošteva člen 19. drž. osnovnega zakona, ureja pri državnih železnikah jezikovne razmere. — Poročevalec manjšine je predlagal, naj odobri odsek ukaz ministrstva glede izključne rabe nemškega službenega jezika.

Železniški minister dr. baron Bankhaus je pojasnil, da je bila nemščina že l. 1894. proglašena za službeni jezik državnih železnice, zlasti za notranjo službo in za medsebojno obsevanje med uslužbenci. Poznanje službenega jezika je pogoj varnosti in enotnosti prometa. Določbe organizacijskega statuta da niso v nasprotju s členom 19. drž. osnovnega zakona. Minister je izjavil, da mora vztrajati na izpolnjevanju splošnih jezikovnih predpisov, da pa izda posebnih navodila, da se obstoječi predpisi ne bodo tendenciozno uporabljali. Izrečene želje in pritožbe bo uvaževal in preskrbel

one olajšave, ki bodo izvedljive, kadar nastopijo zopet normalne razmere. Tudi bo preskrbel, da se iz napačne razlage predpisov izvirajoče obžalovanja vredne posledice do občinstva več ne ponovi. — V zvezi s tem je posegel tudi dr. Korošec. — Sklenjeno je bilo, da se razprava nadaljuje, kadar bodo predlogi in pojasnila želez. ministra natisnjeni.

Zanimiva interpelacija.

Dunaj, 3. oktobra. V današnji seji so podali češki socialni demokrati interpelacijo, ki ostro žigosa, da je govoril grof Czernin o velepomembnem mirovnem vprašanju v privatni družbi, pri banketu, mesto pred zakonito kompetentnimi faktorji. Interpelacija pozivlja vlado, naj poskrbi, da bodo tudi naši zavezniški manifestirali soglasje s Czerninovo izjavo, ki se naj sovražnim državam na primeren način notificira. Vlada naj nadalje vpliva na zunanjo ministra, da v dopolnilo svojega govora zavzame oficijalno stališče k vprašanju samoodločbe narodov naše monarhije.

Nemški „Nationalverband“ se razbija.

Dunaj, 3. oktobra. Nemški „Nationalverband“ je sklenil danes z ozirom na včerajšnja izvajanja posl. Daszynskega posebnega resolucijo, v kateri pravi: „Nationalverband“ z ogorčenjem zavrača pavšalna sumenja posl. Daszynskega proti lastnim nemškim, v Galiciji se borečim četam. Nato se je razvila jako burna debata o predlogu Wolfove skupine, ki zahteva, da naj nemški poslanci odlože vsa svoja mesta kot načelniki, podnačelniki in referenti državnoborbenih odsekov. Posl. Denk pa v imenu „Arbeitsgemeinschaft“, da glasujeta za Stözljev protipredlog. V poimenujem glasovanju je bil Stözljev predlog sprejet s 47 proti 16 glasovom Wolfovih pristavev. Posl. Wolf je po glasovanju izjavil: S tem je naš predlog odklonjen in pridržimo si nadaljnje korake. Svoje sklepe bomo „Nationalverbandu“ pisмено naznanili.

Latentna kriza v „Nationalverbandu“ je torej postala očitna. Bistvo te krize je sledeče: Wolfovci so prepričani, da je treba parlament razbiti in uvesti najstrožji nemški absolutizem, ker le na ta način je mogoče doseči notranji „nemški mir“, ki naj bi bil v skladu z zunanjim „nemškim mirom“. Ostali nemški poslanci imajo glede „nemškega mira“ gotove pismiške in zastopajo stališče, da je dobro in koristno, podpirati vsako vlado, ki odklanja „slovanke pretenzije“. Večina „Nationalverbanda“ je za ono staro: bolje držati ga, nego lovi ga, zato naziva svoje delovanje „staatsbehaltend“.

Pogajanja ministrskega predsednika.

Dunaj, 3. oktobra. Ministrski predsednik je danes konferiral z načelnikom Nationalverbanda Dobernigom in predsednikom krščansko-socialne zveze Hausierjem. Nato je imel dolg razgovor z zastopnikom Poljskega kluba posl. Daszynskim. Ob 5. popoldne je konferiral Seidler s predsedništvom Poljskega kluba, za petek je povabil k sebi zastopnike Ukrajincev.

Iz češke delegacije.

Dunaj, 3. oktobra. V češkem agrarnem klubu se je danes izvršila volitev novega načelnika. Poslanec Stanek je bil zopet izvoljen za načelnika, za njegovega I. namestnika posl. Udržal (mesto posl. Praška), za II. namestnika posl. Sedlak. Poslanec Prašek je bil izvoljen v parlamentarno komisijo. — Klub čeških socialnih demokratov je vzel z zadovoljstvom na znanje, da je notranji spor v socialno-demokratski stranki poravnal. Z ozirom na to, da je v Češkem Svazu sedaj Državno-pravni klub druga najmočnejša skupina, je sklenil socialno-demokratski klub, da se naj poslanec Šmeral odreče mestu prvega podpredsednika Svaza.

Poslanec dr. Tresčik, ki je, kakor znano, izstopil iz Jugoslovanskega kluba, se je sedaj prijavil kot hospitant k češkemu državno-pravnemu klubu.

Schauer prekljuje.

Dunaj, 3. oktobra. Justični minister Schauer je danes poslancem izjavljal, da ni rekel, da bo vlada poskrbela za varstvo ogrske integritete eventualno naredbenim potom. On da na taka sredstva niti ne misli.

Proračunski odsek je izvolil poslanca Steinwendera za poročevalca ter danes pričel razpravljati o proračunskem provizoriju.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 3. oktobra. (Koresp. urad.) Na vzhodnem bojišču in v Albaniji nobenih pomembnih dogodkov. Italijansko bojišče. V odseku Sv. Gabrijele so vzplameli včeraj zopet infanterijski boji. Močne sovražne sile so juršale proti našim pozicijam. Pridobitev ozkega kosa jarka na zapadnem pobočju gore tvori za Italijane edini uspeh izgub polnih napadov. — Šef generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gfm. Rupprehta Bavarskega. Ob obali in med Langemarckom in Zandvoordom je včeraj artiljerijski boj narasel zopet do velike sile, pri srednjih odsekih bojne fronte tudi do kar najsilnejših ognjenih sunkov. Zjutraj se je sovražnik iznova, toda popolnoma brezuspešno trudil, zopet zavzeti dan poprej severno od ceste Menin - Ypres zavojevano ozemlje. Vse njegove napade smo krvavo zavrnili. — Skupina nemškega prestolonaslednika. Na obeh straneh ceste Laon-Soissons sta razvijali artiljeriji živahno bojno delovanje. Ob Aisni, pri Reimsu in v Champagne so nam izvidni sunki doneli uspehi na vjetih in plenu. Na vzhodnem bregu Mose se je posrečilo včeraj jutraj württemberskim četam v jurišu vzeti na severnem pobočju višine 344 vzhodno od Samogñeuxa francoske jarko v širini 1200 m. Čez dan so izvršili Francozi 8 protinapadov, da bi nas pregnali iz zavzetih tal. Tudi ponoči je žilavi nasprotnik še poskušal napade. V lutih bojih smo Francoze vedno zavrnili. Nad 150 vjetih iz dveh francoskih divizij je ostalo v naših rokah. Krvave izgube sovražnika so se večale z vsakim brezuspešnim napadom. Strelski boji se posegele z bojnega polja tudi na sosednje dele fronte ter je ostal ves dan in vso noč močan. Napadi naših letalcev z bombami v noči od 1. na 2. oktobra na London, Margate, Sheerness in Dover so imeli, kakor se je dalo opazovati, dober uspeh. Tudi na angleška pristanišča in glavne prometne točke na severnem Francoskem smo z vidnim uspehom vrgli številne bombe. Poročnik Gothermann je zbil 39., nadporočnik Berthold 28. nasprotnika v boju v zraku.

Na vzhodnem bojišču in na madeonski fronti nobenih večjih bojev. — v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Na zapadu pri menjajočem se streljanju nikakršnih večjih bojev.

Na vzhodu ničesar pomembnega.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

2. oktobra. Makedonska fronta. Na celi fronti slaboten artiljerijski ogenj, nekoliko živahnejši v loku Črne. Sovražne izvidne oddelke, ki so skušali prodreti proti našim pozicijam zapadno od Dojarskega jezera in ob izlivu Strume, smo z ognjem pregnali. V dolini Vardarja in Strume živahno artiljerijsko delovanje. — Rumunska fronta. Pri Tulči in zapadno od Izače artiljerijski ogenj. Sovražni izvidni oddelci, ki se je skušal približati našim pozicijam južno od Galaca, smo z ognjem pregnali.

Italijansko bojišče. Iz vojnoporočevalskega stana 3. oktobra: Artiljerijsko delovanje je bilo na sploh v normalnih mejah. Infanterijski boji so bili na hribu Sv. Gabrijele posebno luti, kjer je sovražnik popoldne napadel naše črte. Vsi ti poskusi, kakor tudi ponočni patroljski napadi so bili zavrnjeni največ v boju z ročnimi granatami. Sovražniku, ki je bil v veliki premoči, je uspelo samo zasedenje kratkega dela jarka na zapadnih pobočjih. Poleg izgub, ki so jih vtrpeli Italijani s svojimi mrtvimi in ranjenimi, so naši vjeli 6 italijanskih častnikov, 2 zdravnikov in 407 mož

in vplenili eno strojno puško. Dva sovražna letalca sta bila zbita na tla v zračnem boju nad našimi pozicijami, tretji je padel za italijanske pozicije. Iz vojaškega razmotrivanja 3. oktobra: Italijani so zopet prideli svoje delne napade na soški fronti. Od včeraj se vršijo teški boji za hrib Sv. Gabrijele. Italijansko vodstvo stremi po kolikor mogoče ugodnih predpogojih za dvanaeseto odbojno točko zama. Sedaj poskušajo s sistematičnimi napadi v nadi, da bi se korakoma približali vojemu cilju. Enako metodo izvajajo v Flandriji. Italijani zasledujejo pri tem še stranski namen, da bi nas prisilili do razvijanja rezerv infanterije in artiljerije. Včerajšnji napad so izvršile čete več brigad, ki so vtrpele izredno težke izgube v našem koncentrično delujočem ognju. Pri tem smo izgubili na zapadnem pobočju kos jarka, širok kakih 100 metrov, ali taktični položaj napadalca se s tem ni nič zboljšal in svojem cilju se ni nič približal kljub znatni vporabi bojnih sil.

Letalsko delovanje na italijanski fronti. Iz vojnoporočevalskega stana 3. oktobra: Dne 29. septembra zvečer je oblozila skupina pomorskih letal hangarje in vojašnice letalske postaje v Ajellu in vojaške naprave v Tržiču izdatno s težkimi in vžigalnimi bombami. Opazilo se je dobre zadetke in več požarov. Ljut odbojni ogenj. Vsa letala so se vrnila ne-poškodovana. Pri nočnem napadu na Pulj 29. pr. m. je bilo strmoglavljeno neko italijansko letalo nad morjem pri Brionih. Oba letalca, italijanska poročnika, so dobili mrtva. Naše bojno letalo je vodil poročnik linjske ladje grof Nestitz.

Potovanje italijanskega kralja na Angleško. Iz Basle poročajo, da je italijanski kralj v nedeljo prišel v Pariz, kjer je obdoval pri svojem tastu, črnogorskem kralju. Pariskemu prebivalstvu je bil kraljev prihod prikrit. Najbrže se hoče povsem prikriti odhod kralja na Angleško iz strahu pred podmorskimi čolni.

Italijanski kralj ni posetil Pariza. Italijanski kralj je bil na Francoskem. Parisko časopise je razočarano radi izpremembe programa za obisk italijanskega kralja na Francoskem. Oficijelno časopise trdi, da je obisk veljal samo vojaškim svrham in je radi tega odpadel poset Pariza, ali socialistični listi pišejo, da je francoska vlada pomišljala, kako bi parisko prebivalstvo sprejelo italijanskega kralja in ker se je bala kakega ekscesa, je obisk Pariza izostal. Ako bi bila enajsta soska ofenziva zavojevala Trst, potem bi bil že smel italijanski kralj priti v Pariz, tako pa je veljal obisk le še vojaškim svrham.

O položaju v Italiji razpravlja vedno pozornost tudi nevtralnimi in ententno časopise. „Stockholms Dagblad“ podarja, da je razpoloženje zelo razburjeno in da postaja agitacija proti vojni vedno oostrejša. Socialistično časopise ima zveze z Ljensko skupino. Nedavno so oblasti konfiscirale okoliščico soc. dem. vodstva, ki poziva na delo, da se izslji mir še pred zimo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

2. oktobra. Vzdrž vse fronte artiljerijske akcije srednje ljutosti. Na banjski visoki planoti so bili krajevni napadalni poskusi nemudoma zavrnjeni z našim ognjem. Na Krasu so jako delovale naše patrulje na severnem odseku. Na južnem odseku smo pridobili nekoliko ozemlja s presegnim napadom.

Skorajšnji veliki angleški napad na Flandrskem se napoveduje s kar najsilnejšim artiljerijskim ognjem. Sedaj se Angleži šele trudijo zopet zavzeti kose ozemlja, ki so jim jih bili Nemci izrgali. Potem hočejo izvršiti napad na črto Zonnebeke - Gheluvelt. Prvi angleški sunek se je ponesrečil. V odseku pred Verdunom je doživel sovražnik težek poraz. Nemške čete so imele na višini 344 velik uspeh. Svoj čas je vse francosko časopise slavilo zavzete višine 344 kot veliko zmago in sedaj morajo priznati Francozi tudi temu nemškemu uspehu velik pomen. Francozi so tudi z vsi ljutostjo izvrševali protinapade z dvema divizijama, uspeha pa do sedaj ni imel.

Nemški letalci so izvršili več posrečenih poletov. Poleg dejstva, da so nemški letalci pripomogli v izdatni meri k požaru v Dunkerku, ki je uničil vse mesto, poročajo, da so nemški letalci vrgli 14.000 kilogramov bomb na vzletišča in hangarje ter povzročili tudi tam požare in eksplozije. Na Flandrskem so nemški letalci dan in noč napadali, neprestano se menjajo sovražne vojaške naprave ter zmetali nad 40.000 kg bomb. V Saint Omerju (Boulogni) so izbruhnili požari. Obenem so letalci zopet napadli važne vojaške naprave v Londonu in raznih krajih angleške obale. V Londonu je izbruhnol več požarov.

Dne 1. oktobra so nemška letala pred izlivom Themse zbila in uničila neko angleško veliko letalo. Dne 2. oktobra je bilo, kakor poroča parisko časopise, neko nemško letalo preganjan iznad Calaisa. Ob 9. večer je obiskalo mesto zopet več nem-

Vih letal, ki so metala bombe, ubila več oseb in jih več ranila. Nekaj poslopj je bilo močno poškodovanih.

»Daily Mail« izve, da je bilo vsled vedno bolj pogostih nemških letalskih napadov na London več važnih vladnih oblasti premeščenih iz Londona.

DUNKERQUE ZGORELO.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. ur.) Tekom 24 ur smo vrgli 60.000 kg bomb na sovražne cilje. Mesto Dunkerque gori. V trdnjavi Dunkerque so provzročile posebno dobro vržene bombe v noči od 28. na 29. septembra požare, ki so našli v velikanskih zalogah, ki so tu nakopičene, bogat plen. Čez 24 ur so letalski doganili, da požari še niso pogasjeni, marveč da so se razširili; 48 ur pozneje so opazovali, da se je požar razširil čez velik del meta in danes ponoči so poročali, da je vse mesto Dunkerque pogorelo. S tem je uničeno glavno skladišče angleško - belgijske armade, eno največjih prehodnih pristanišč za promet med Anglijo in Francosko.

V zvezi z afero Kornilova objavlja vlada celo vrsto dopustitve in premeščenj 31 zbornih, divizijskih in polkovnih poveljnikov.

Na ruski fronti mestoma živahen artiljerijski ogenj. Na armadni fronti generalobersta nadvojvode Jožefa smo z izgubami zavrnili sovražne patrulje. V ravnini Rokito prodirajoči sovražni oddelek smo vrgli nazaj ter smo pri tem vneli več moč.

Štabni šef donavske flotilje padel.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo, da je štabni šef donavske flotilje korvetni kapitan vitez Forster padel junake smrti.

Proti koaliciji v Rusiji.

Petrograd, 2. oktobra. (Kor. urad.) Agentura. V večerni seji demokratske konference je poskusilo odposlatno 200 delavcev in delavk v spremstvu vojakov vdreti v dvorano. Izjavili so, da so odposlanci pol milijona delavcev, ki so jih poslali, da protestirajo proti načelu koalicije ter da zahtevajo takojšnji mir in odpravo lastnine ter drugo. Po dolgi pogajanjih je bilo 6 članov pripuščeni k zborovanju, da povedo svoje želje.

Petrograd, 3. oktobra. (Kor. urad.) Agentura. Ko je bila lista govornikov izčrpana, je izjavil predsednik demokratske konference, da bo morala konferenca najprej glasovati o formuli: za ali proti koaliciji z meščanskimi elementi. Sklenjeno je bilo polimensko glasovanje. Konferenca je sklenila to - le formulo:

1. Proti koaliciji z meščanskimi elementi.
2. Proti koaliciji s celotno stranko kadetov.

Prislo je do živahnih kontroverz. Konferenca se je nato izrekla z 813 glasovi proti 108 glasovi proti ideji koalicije. — V seji dne 2. oktobra se je bila konferenca izrekla s 766 glasovi proti 688 glasovom za koalicijo.

Novi nemiri v Rusiji.

Ruski mornariški minister je sporočil provizorični vladi, da so razmere v Baltičkem brodovju tako neurejene in kritične, da je vsak hip pričakovati izbruh hudih nemirov.

Iz Moskve poročajo poljski listi, da so izbruhli v guberniji Polja kmečki nemiri. Kmetje so oplenili več posestev, med njimi Jasno Poljano. Oblasti so brez moči.

Poslanik Jefremov.

Stockholm, 3. oktobra. (Kor. urad.) Že nanašanih in mnogokrat komentirano imenovanje znanega pacifista Jefremova za ruskega poslanika v Bernu je sedaj izvršeno.

Amerika proti Rusiji.

Berolin, 3. oktobra. »Vossische Zeitg.« poroča iz Amsterdama: Amerika je sporočila ruski vladi, da je njena prihodnja pomoč Rusiji odvisna od tega, da Rusija nadaljuje vojno proti Nemčiji.

Argentinijska ostane nevtralna.

Basel, 3. oktobra. Havas poroča iz Buenos Airesa: Ker je sesija parlamenta končana, ima predsednik popolnoma proste roke. Zatrjuje se, da bo proglasil obsedeno stanje, da potlači stavko in da zajeti agitacijo za pretrganje stikov z Nemčijo. Predsednik hoče, da ostane Argentinijska nevtralna. Tudi glasila predsednika, ki so bila prej za pretrganje stikov z Nemčijo, so izpremenila svoje stališče.

JUŽNOAMERIŠKA UNIJA.

Haag, 1. oktobra. Iz Buenos Airesa poročajo: Predsednik Yrigoyen namerava sklicati v Buenos Aires kongres južnoameriških nevturalcev, ki naj ima namen ohraniti nevtralnost. Ententni krogi so mnenja, da se bo ustanovila južnoameriška unija, ki bo prisilila Nemčijo z gospodarskimi sredstvi in grožnjami, da se pridruži ententi, da konča vojno.

Razne vojne vesti.

NAGOVOR SVEDSKEGA KRALJA NA STRANKE.

Koalicijska vlada.

Stockholm, 2. oktobra. (Kor. urad.) Kralj je poklical ob pol 3. popoldne k sebi voditelje treh velikih državzoborskih strank, Tryggva, admirala Lindmana in od desnice, vseučiliškega profesorja Edna in člana prve zbornice Kvarnerja od liberalne stranke, ter poslanca Brantinga in Thorsena od socialdemokratske stranke ter jih je nagovoril tako: Poklical sem vas, gospoda, da vam zastopnike treh velikih strank državnega zbora, da vam stavim, ker je moj državni svet dnevno zaprosil za odpust, tale predlog: Od početa svetovne vojne stremi moja politika za to, da držim našo državo kolikor mogoče daleč od vojne in da vzdržim varujočo našo popolno samostojnost, strogo in neustransko nevtralnost. Z

vsakim dnevom pa se množe za nas težkoče. Treba je največje pozornosti in previdnosti, da moremo to svoje stališče vzdržati. Ker so bili člani državnega sveta vedno tranjapolitični razmer mnenja, da morajo odstopiti, se mi je zdelo, da vse politične stranke enako važna zadeva, da preiščejo, kako bi se za zadevo pod temi okolnostmi urenila za delo kar najbolj ugodno. Osebnostem sem popolnoma prepuščam, da bi bilo najbolje, če bi se moglo, kakor se je med svetovno vojno zgodilo v več drugih državah, sestaviti ministristvo iz zastopnikov vseh močnih političnih smeri, ki bi moglo vsled te svoje sestave tako na znotraj, kakor na zunanjo oster markirati stališče in edinstvo, a katero je švedski narod do sedaj nosil močno dosegajočo nevtralnostno politiko. Prepričan sem, da je to najboljša in prava pot, da popeljemo državno ladjo skozi vse velike nevarnosti in težkoče, ki nas obdajajo. Sklicujem se na Vašo domoljubnost, da v resnem položaju, ki traja vedle s nezmanjšano silo divjačajo svetovne vojne, ne stavite svojih osebnih ali strankarskih naziranj v zapreko srečni rešitvi tega vprašanja, marveč da mislite na skupni cilj, na blagor domovine. Zelo vam polagam na srce, da natančno presodite ta moj predlog, da ga natančno predelate s svojimi misli in mi sporočite uspeh svojih posvetovanj.

Anglija proti nordijskim državam.

London, 3. oktobra. (Kor. ur.) »London Gazette« priobčuje proklamacijo, s katero se prepoveduje izvoz blaga na Švedsko, Norveško, Dansko in Nizozemsko, in sicer tudi za ono blago, ki dosedaj ni bilo pod zaporo. Izvzete so knjige in tiskovine ter osebna last potnikov. Prepoved stopi v veljavo dne 8. oktobra.

Stockholm, 3. oktobra. (Kor. ur.) »Aftonbladet« poroča, da je ententa že pričela zaplenjati švedske ladje v svojih pristaniščih.

Iz Amsterdama poročajo, da skuša Anglija izpodvesti dovoz premoga na Švedsko. Zadnji teden so Angličani zaplenili 6 švedskih parnikov s premogom.

Bernska socialistična konferenca.

Bern, 3. oktobra. Komisija 3 zastopnikov vojujočih se držav in 4 zastopnikov nevtralnih držav je predložila konferenci tole resolucijo: Mednarodna konferenca zelo obžaluje, da je bilo francoskim in italijanskim sodrugom od njih vlad onemogočeno, priti v Bern. Konferenca vzame v vednost pisanje angleške centrale, ki utemeljuje izostanek od konference. Ta odklonitev povabila se ji zdi nerazumljiva, ker je v nasprotju s stremiljenji in cilji mednarodnega delavskega gibanja. Konferenca se ne smatra za kompetentno, soditi o vprašanju so krivde narodov in vlad na vojni in njenih posledicah, ter prehaja zato preko pisanja angleške centrale na dnevni red, pri čemer izraža vročo željo, da naj bi vse dežele, vsi voditelji in mase delovne za skorajšnji sklep miru. — Po podrobnih debatah se je sklenilo, črtati pasus o italijanskih sodrugih, ker niso sporočili vzrokov, zakaj se niso udeležili konference. Resolucija je bila s to izpremembo sprejeta z vsemi glasovi proti glasovom ogrske delegacije.

Ameriški davki.

Washington, 2. oktobra. (Kor. urad.) Zbornica reprezentantov je brez glasovanja sprejela zakon o vojnem davku v znesku 2875 milijonov dolarjev.

Iz Kitajske.

Peking, 1. oktobra. (Kor. urad.) Vlada je odredila aretacijo Sunjatsena in njegovih pristaev, ki so pred kratkim ustanovili v Kantonu takozvano vojaško vladu.

Mirovni govor grofa Czernina.

Včeraj smo objavili začetek veleznimiga in važnega govora, ki ga je izrekel zunanji minister grof Czernin pri kosilu, prirejenem mu v Budimpešti. Grof Czernin je nadaljeval:

Velika zmeta bi bila misliti, da bo svet po tej vojni začel zopet tam, kjer je bil leta 1914. Katastrofe, kakršna je ta vojna, ne gre do brez globokih sledi mimo in najstrašnejša nesreča, ki bi nas mogla zadeti, bi bila, če bi se tekmovalno oboroževanje po vojni nadaljevalo. To bi bil gospodarski propad za vse države. Da bi po tej vojni ob prosti oboroževanju konkurenci ostali na višku, bi morale države vse podesotiriti, imeti bi morale desetkrat toliko artiljerije, municijskih tovarn, ladij in podmorskih čolnov nego preje in tudi neprimerno več vojakov, da bi moglo igrati s tem aparatom. Vsa koletni vojaški proračun velikih držav bi obsegal več milijard. To je nemogoče. Spričo vseh bremen, ki jih bodo vse vojujoče se države po sklepu miru vlekale s seboj, bi bili ti izdatki, to ponavljam, propad za narode.

Iz te soteske vodi samo en izhod: mednarodna, popolna svetovna razorožitev. Ogromna brodovja nimajo več nobene svrhe, če države svetu zajamčijo svobodo morij, in armade bi se morale znižati na tisto neznačno mero, ki jo zahteva vzdrževanje reda. In samo na mednarodni podlagi, t. j. pod mednarodnim nadzorstvom je to mogoče. Vsaka država bo morala odstopiti nekaj svojesamostojnosti, da se zagotovijo svetovni mir. Najbrže sedanji rod popolnega zvršetka tega velikega mirovnega gibanja niti ne bo dočakal; prodreti more le polagoma, vendar smatram za našo dolžnost, da se mu postavimo na čelo in storimo vse, kar je v človeških močeh, da pospešimo njegovo zmago. Ob sklepu miru se morajo določiti njegova temeljna načela.

Ako je prvo načelo obvezno mednarodno razsodiško postopanje in splošno razorožitev na kopnem, potem je drugo načelo svoboda odprtega morja in razorožitev na morju. Namenoma pravim: odprto morje, kajti misli ne razlikam na morskem ožini in rad priznam, da bodo morali za zvezne morske ceste voljati posebni predpisi in pravila. Ako sta ravnokar izjavili prvi dve točki pojasnjeni in zagotovljeni, potem odpade vsak nadaljnji razlog za zavarovanje potom ozemlja, in to je tretje načelo nove mednarodne pravne podlage. Ta misel tvori temelj lepi in vzvišeni notji, s katero se je obrnil papež na ves svet. Mi se nismo vojevali za to, da bi osvojevali in tudi ne nameravamo nikakih nasilij. Če se mednarodna razorožitev, sprejeta po naših sovražnikih, uresniči, kar iz celega srca želimo, potem ne potrebujemo zavarovanj potom ozemelj. V tem slučaju se moremo povečevati avstro - ogrske monarhije odpuščati, pod pogojem seveda, da tudi sovražnik naša lastna ozemlja popolnoma opusti.

Cetrto načelo, katerega se moramo držati, ako hočemo po tem hudo

su zajamčiti svetu svobodo, miren razvoj, je svobodno gospodarsko udejstvovanje vseh in brezposelnega upokljuje bodočo gospodarsko vojno. Gospodarska vojna se mora brezposelnega lakotijo in vsake kombinacije bodečnosti. Predno sklenemo mir, moramo imeti pozitivno gotovost, da se naša nasprotniki tej misli odpuščajo.

To se načela novega svetovnega reda, ki jih imam pred očmi in ki vsa temelje na splošnem razoroženju. Šaj se je tudi Nemčija v svojem odgovoru na papeževo noto z največjim poudarkom izjavila za misel splošnega razoroženja in tudi naši današnji nasprotniki so si ta načela vsaj deloma že privajili. V drugih točkah sem večinoma drugega mnenja nego gospod Lloyd George, v tem pa, da ne smemo biti več nabe ne maščevanje vojne, a va al edina. Vprašanje odkodnin, katero ententa vedno zopet spravlja na dan, dobi čuden značaj, če se pomisli na opustošenja, ki so jih povzročile njene armade v Galiciji, Bukovini, na Tirolskem, ob Soči, v vzhodni Prusiji, v turških pokrajinah in nemških kolonijah. Ali namerava ententa s svoje strani odkodovati vsa za vse to ali pa se tako docela moti v presojanju naše psihe, da upa na enostransko odkodnino? To bi skoraj verjel, ako sklepam po nekaterih govorih, ki smo jih slišali. Saj ententa, kakor znano, svoja programatična izvajanja rada krasí z močnimi besedami.

V tem oziru sodim nekoliko drugače. Moč države ne temelji v močnih besedah njenih vodilnih mož, ponavadi je obratno. Z visokodonečimi frazami se ta vojna ne bo končala. Kaj smo že vse v tej vojni čuli: ališki amo, da bodo uničili Nemčijo in razkolili monarhijo. Postali so potem cenejši: zadovoljili bi se bili, če bi bili preuredili naše notranje razmere. Zda se nahajajo, kakor se mi zdi, naši sovražniki v tretji fazi: ne zahtevajo več naše eksistence in tudi ne naše državne samoodločbe, marveč večje ali manjše korekture mej.

Sicilije bodo še druge fraze, dasi je večina prebivalstva v vseh sovražnih deželah danes gotovo za tak sporazumen mir, kakršnega smo v imenu avstrijske monarhije prvi predlagali kot glavni temelj že pred pol letom, in o katerega temeljnih načelih sem pravkar zopet razpravljaj. Mi ne iščemo moči v velikih besedah, lačemo in dobimo jo v sili naših slavljih armad, v trdnih naših zvezah, v vztrajnosti našega zaleđa in v naših pametnih vojnijskih ciljih. In ker ne zahtevamo nobenih utopij, ker vsak državljani monarhije, bodisi na bojišču ali doma, vč, zakaj da se vojskuje, smo gotovi, da dosežemo cilj, ki si ga stavimo. Ukloniti in uničiti nas ni mogoče. V zavesti naše sile in v popolni jasnosti, da kar hočemo doseči, tudi dosežemo, gremo svojo pot.

V avstrijski monarhiji ni potrebno hoditi po tisti nazadovni črti, po kateri so prišli sovražniki od uničenja čez razne faze končno do manjših zahtev, ker smo že iz početka izjavili, kaj da hočemo in pri tem smo ostali do danes. Mirno prepustimo sodbo svetu, na kateri strani je moč in kje je slabost. Nič ne naj se ne vara, da bi naš tako miroljubni zmerni program ne mogel veljati in da bi ne veljal za vse večne čase.

Če nas naši sovražniki prisilijo nadaljevati vojno, bomo prisiljeni, da revidiramo svoj program in da zahtevamo nadomestilo. Govorim za sedanjimi trenutki, ker sem prepričan, da se na obrazloženem temelju lahko sklene svetovni mir. Če se pa svetovna vojna nadaljuje, si pridružujemo proste roke. Skalnatočrtno sem prepričan, da bomo čez tisto dni stali neprimerno ugodnejše, kakor danes, a za zločin bi smatrali, da bi le en dan nadaljevali vojno zaradi mogočih materijalnih ali teritorialnih ugodnosti; v kolikor jih ne zahtevati nedotakljivosti monarhije in varnost bodočnosti. Iz teh razlogov sem se zavzemal in se še danes zavzemam za sporazumni mir.

Če pa naši sovražniki nočejo ališati, če nas prisilijo, da se morja nadaljuje, si pridružujemo, da revidiramo svoj program in svobodno stavimo svoje pogoje. Ne sodim posebno optimistično o pripravljenosti entente, da sklene sporazumni mir na tem temelju. Pretežna večina celega sveta hoče ta naš sporazumni mir, a nekaj malo ljudi ga zavira hladne krvi in mirnih živcev. V tem slučaju bomo šli naprej po naši poti. Vemo, da moremo prebiti, prebiti na bojišču, prebiti v zaledju. Majhni nismo bili nikdar v minulih težkih urah, nikdar nismo bili prebrnli, kadar smo zmagovali. Naša ura bo prišla, z njo se nam pa tudi zajamči svoboda, miren napredek Avstro - Ogrske.

Politične vesti.

— Mirovni govor ministra grofa Czernina seveda nikakor ne ugaja »Grazers Tagblattu«. Ta vsenemški vojni hujšak je celo proti splošnemu, mednarodnemu razoroženju in strmi, da misli grof Czernin, da bo zdaj konec nasprotjem med Srbijo, Romunijo in Avstrijo, češ, kako naj ponehajo narodne aspiracije brez teritorialnih prememb. Kakor se vidi, ni okrog »Grazers Tagblattu« stoječim nemškim nacionalcem še vedno dovolj sedanje vojne, nego hočejo njeno nadaljevanje in aneksije.

— Bivši minister notranjih del baron Handel, ki je bil že pripravil vse načrte za vresničenje znanih nemških »Belangov«, postane zopet namestnik v Lincu, s katerega mesta je bil poklican v »posebne namene«.

— Novi namestnik. Z Dunaja poročajo, da bo imenovan za namestnika na Tirolskem dosedanjí gornjeavstrijski namestnik grof Meran.

— Potovanje grofa Karolyja. Grof Karoly izjavlja, da ni opustil svojega potovanja v Bern, temveč, da ga je le preložil za 8 do 10 dni, ker se prične mirovno zborovanje v Bernu šele 15. oktobra.

— Slovenske napise na železniške postaje! Mariborska »Straža« piše: Na glavni progi Južne železnice med Spielfeldom in kranjsko mejo ni niti na eni postaji slovenskega napisa, dasiravno so vsi kraji izključno ali po ogromni večini slovenski. Sprevodniki tudi imen teh krajev ne izkazujejo v slovenskem jeziku. Tulec, ki se vozi po teh krajih, je mnenja, da se vozi po stari tevtonski deželi. Naša zahteva je, da se odslej napravijo od Spielfelda naprej na vseh

železniških postajah Slovenskega Stajerja dvojezični napisi in da se imena postaj izkazujejo tudi v slovenskem jeziku, a ne samo v jeziku privzdranih tujcev. Zahtevamo za vse postaje na slovenski zemlji slovenskih uradnikov, tujce pa se naj prestavi v nemške kraje.

— Francoski škofi in papeževa nota. Pariz, 1. oktobra. Francoski škofi so bili poslali papežu pismo, v katerem so zastopali nasproti papeževim mirovnim prizadevanjem politične zahteve Francoske. Papežev državni tajnik je nato poslal škofu v Valenci pismo, v katerem dokazuje, da se je papež v svoji mirovni noti trudil, doseči za Francosko in Belgijo posebno ugoden mir.

— Zamorci se zavzemajo za parlamentarizem, Saksonci ga odklanjajo. V New Yorku je zborovalo 3000 zamorcev, ki so energično zahtevali, da morajo biti zastopani v parlamentu v newyorški državi. Demokratski čas je nastopil in zato tudi oni zahtevajo ravnopravnost. — Iz Draždan pa se poroča, da se je v saksonskem ustavnem odboru glasovalo za predlog o obnovitvi parlamentarnega življenja na Saksonskem in predlog je bil odklonjen.

— Nemški socialisti o jugoslovanskem vprašanju. Razmotirajoč nasprotstva in nesoglasja v ententi, govori posl. Wendel v »Vorwärts« o največjem nesoglasju v ententi, ki obstoja med Srbijo in Italijo. Gre tu za pokrajine in narode s povsem različnim gospodarskim in političnim razvojem. Italijani so se narodnostno ujediniili istočasno z Nemci, ter so danes še odcepljeni deli v Tridentu in Trstu le neznačni, ki pri narodu s 40 milijoni ne prihajajo v poštev. Tudi bi si bila mogla Italija še leta 1915. brez vojne priklopiti te dele. Italijanski imperijalizem se s tem ni zadovoljil, ta je zagrabil za orožje. Tudi ni šlo pri tem za osvajanje trga italijanskemu kapitalu. Italijanski imperijalizem je iztezel roke po Tuneziji, po Abesiniji in Albaniji. Tunezijo so jim zaprl Francozi, iz Abesinije so jih vrgli domači sinovi, v Albaniji se niso mogli sporazumeti z Avstro - Ogrsko. Zato so si vzeli leta 1911. Tripolitanijsko. Pri sedanjih »svetovni dražbi« zahteva Italija za sebe Kranjsko, Gradiško, Gorjsko, Istro, Dalmacijo, Hrvaško, Albanijo, Epir, grške otoke, gospodstvo nad Sredozemskim morjem, pa še del Anatolije in Jemen. Vse drugo pa naj pride pozneje. Kakor Rim, »ki se ni boril za sebe, marveč da da svobodo podjarmljenim narodom«. Kakor danes, tako tudi v starem veku velikodušni idealizem v lepih besedah, a hladnokrvni egoizem v delih. O tem se je prepričala Srbija. Tragična usoda je doletela Srbe, da so prekasno vstopili v zgodovino. Dasiravno, pravi pisatelj, niso po našem okusu načrti, ki imajo cilj, uničiti Avstro - Ogrsko, mora vendar Nemce učiti zgodovina lastnega naroda, razumevati stremiljenje srbskega naroda po svobodi in edinstvu. Vsa nemška preteklost se izraža v srbski zgodovini zadnjih desetletij: Nejasno sanjarenje mladine, pripravljalo delo liberalizma in demokratizma, kri in železo kot sredstvo ujedinitelj, vse kakor pri Nemcih, tako pri Srbih, samo z manjšim uspehom. V Belgradu imajo prav, če nazivljajo vse Jugoslovane preko Save, Donave in Drine brate. Prebivalci kraljevine Srbije in oni v avstro - ogrskih področjih Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slavonije, Dalmacije in Banata, so eni in isti narod, razdvojen samo umetnim potom. Nasilno zednjenje teh prebivalcev pa ne odgovarja življenjskim interesom obdonavske monarhije, ki pa je v ostalem danes bolj čvrsta, kakor takrat, ko sta Italijan in Nemec na njene stroške izvajala svoje narodno edinstvo. Zato je treba, da najde mir rešitev v sredini, ki mora odgovarjati potrebam Jugoslovancev in današnje dualistične, a bodoče trilateralne države. Zadnja leta se srbski politiki niso bavili več toliko z Avstro - Ogrsko. Na jasnem so si bili: Avstro - Ogrska je sovražnica in meči so se proti njej že ostrili. A Italija je bila zaveznica, a je vendar iztežala roke po »zakonitem plenu« Srbije. Takozvana avstrijska obal Jadranskega morja, ki so si jo lastili italijanski listi, je zasedena z Jugoslovani, Italijani so le tu in tam raztreseni. Velika nezadovoljnost je zavladala v Belgradu. V slučaju popolne zmagave nad centralnimi državami bi bile belgradske sanje potisnjene v daljino bodočnosti in nič ni moglo dvigniti pajčolana fraz, s katerim je zavijala ententa svoje vojne cilje. Meseca in meseca se je vršila strastna polemika med srbskim in italijanskim časopisjem ter so dokazali Srbi, da je v Dalmaciji sami razmerje med Italijani in Jugoslovani kakor 1 : 30. Sklicevali so se na princip narodnosti, sklicevali na Mazzinija in Garibaldira, a srca borbilcev za italijanski imperijalizem so ostala hladna, komaj da so se spuščali v stvarno razpravljanje, pri čemer so se sklicevali na vpliv italijanske kulture in civilizacije ter celo trdili, da je Avstrija umetno slavizirala te pokrajine. Sami prazni izgovori. V glavnem pa so osorno izjavljali, da je narodnostni princip v teoriji zelo lep, da se pa gre tu za prakso in da Italijani nikakor ne morejo prepustiti vzhodne obali Jadranskega morja drugim. Srbi niso našli zaslombe ne v Londonu, ne v Parizu, ne v Petrogradu. Zavezništvo so cenili po tem, kar so od njega pričakovali, a ne po tem, kar je žrtvoval. Tako so vodili Srbe v ogenj, Italija pa naj bi žela. Ni čuda, da so Srbi kakor vsi narodi, ki jih je zadela nesreča, zelo nezaupni. V tej vojni ni noben narod trpel toliko, kakor Srbi. Na ogromnem groblju med Donavo in Ohridskim jezerom je pokopana srbska mladina, so poginili možje, a žene in otroke te uničila kruta albanska zima na desetletje pri umiku leta 1915. Od vsakih štirih Srbov, ki so ostali še v Srbiji, brez ozira ali so bili možje, žene, stari ali otroci, le danes zopet mirne najmanj še eden. To je isto, kakor da bi bili Nemci izgubili od početka vojne 17 milijonov. Ni čuda, da se vsi razboriti elementi srbskega naroda zgražajo z zmago entente. Srbi bodo doživeli žalost nad nadaljnjim žrtvovanjem in vsaka malenkost zbuja sumnjo, da hoče ententa zapustiti srbski narod. Zato so se tudi Srbi na solunski fronti smatrali za izdane, ko je velik del angleškega kontingenta zapustil Srbe. Tudi govori o popolni obnovitvi Srbije ne morejo Srbov zadovoljiti, ker molče o ostalih zahtevah Srbov in Pariza. Bodi kakorkoli, naj bi se svetovna vojna tudi končala ne izkučeno, da so mali narodi dožili, s katerim plačajo veliki narodi svoje stroške. Srbi smejo več pričakovati od sporazumnega mira kakor od izličenega mira.

Dr. Božidar Špišić: Kako pomazemo našim invalidima?

Slike iz naše ortopedijske bolnice i invalidskih šol.

Ranjencem, ki se vračajo z bojnega polja, posveča medicinska znanost največjo pozornost, da jih čim prej ozdravi in zopet vzpostavi za vojaško službo ali civilno življenje. Največkrat doseže z modernimi kirurškimi pripomočki toliko, da postanejo zopet polnovredni udje človeške družbe. 85-90% vseh ranjenecv se po novejših uradnih statistikah zopet povrne v vojaško službo. V nekaterih slučajih pa zapuščajo rane in poškodbe take posledice, da udje trane ostanejo deloma ali popolnoma neuporabni. Rana se je sicer zacelila, toda noga ali roka je ostala vsled brazgotin ali nepravilnega zaraščanja kosti nepregibljiva, neporabna. Časih se zgodi, da je potreba ranjenec amputirati zdrobljeno ali nevarno inficirano roko ali nogo, ali pa je že na bojišču težka granata odtrgala ud. Vse take slučaje prevzema iz rok kirurgov kirurški ortoped, da jih s svojimi pripomočki in po svojih metodah ozdravi ali vsaj izboljša. Naloga ortopedije je težavna, ker zahteva veliko potrpežljivosti in vztrajnosti ne samo od zdravnika, ampak tudi od ranjenca. Pogosto pa tudi ortoped ne more doseči svojega cilja — popolnega ozdravljenja — in tedaj postane ranjenec trajno deloma ali popolnoma nesposoben za delo, postane invalid.

Toda tudi sedaj medicina še ne sme odnehati in obupati, temveč mora poskušati, da z različnimi tehničnimi sredstvi dvigne delazmožnost invalidov, ali da izbere invalidu, ki je za eno delo nesposoben, kak drug, njegovemu telesnemu ustroju prikladnejši poklic. To nalogo izvršujejo invalidske šole. Pot vodi torej iz ortopedije dvorane kirurgov, pedagozov in iz šol stopa invalid v življenje, sicer telesno pohabljen, toda vendar za to ali ono delo usposobljen in izobražen.

Ze sama humanost, sočutje, usmiljenje, so dovoljno tehni vzroki za to, da se posveča največja pozornost ortopediji in invalidskim šolam, ki stremijo za tem, da olajšajo potecinu bodoče življenje in ga usposobijo za boj za obstanek. Razvengata je treba še posebno upoštevati, kakšno velikansko izgubo utrpí narodna produktivna sila s tem, da postane veliko število ljudi nesposobnih za pridobivanje novih dober in da poleg tega taki ljudje žive samo od dela drugih, v breme družbi. Invalid ni mogel samo svoje lastne pridobitvene moči, temveč rabi za svoje nadaljnje življenje še podpore in pomoči od svojih sočlanih. Narodno - gospodarska izguba je torej dvojnja.

Za to, če ni mogoče preprečiti izgube, ker nam še manjka zanesljivih podatkov o številu tistih, ki so že in ki bodo še postali invalidi tekem svetovne vojne. Vendar bo škoda ogromna, ker vojna še dan za dnem zahteva novih žrtv, in bo tem občutnejša, ker je narodno - gospodarska sila vsled izgub na mrtvih že itak jako oslajbljena. V francoskem parlamentu je cenil poslanec Brizon škodo, ki je nastala v Franciji vsled izgube produktivnih človeških moči, na 170 milijard frankov. To se pravi, produktivna sila Francije se je za bodočnost zmanjšala za omenjeno svoto.

Spričo tako neverjetno visokih števil, katere pa bo po sklepu miru nacionalni ekonom skoro gotovo potrdil, se samo vsiljuje vprašanje, ali ni morda pažnja, ki jo narodi posvečajo svojim ranjenecem in invalidom, še veliko premajhna, ali se morda ne da z intenzivnejšo porabo vseh pripomočkov zmanjšati število popolnih invalidov.

Poročila iz vseh ortopedijskih zavodov in invalidskih šol potrjujejo soglasno, da so tam doseženi uspehi zelo povoljni. Stroški, ki se izdajajo za vzdrževanje takih naprav, so res veliki, toda v primeri z dobičkom, ki ga bo imel narod vsled večjega števila delazmožnih, produktivnih članov, so majhni. Zato je upravičena zahteva, da se z vsemi mogočimi sredstvi skuša rešiti invalidi vsaj en del njegove prejšnje pridobitvene zmognosti. Denar, ki se izda za vezbanje in šolanje invalidov, je dobičkanosno naložen kapital.

Pravilno umevajoč humanitarni in narodno - gospodarski pomen ortopedije in invalidskih šol, so merodajni krogi že leta 1915. ustanovili v Zagrebu ortopedsko bolnišnico in invalidsko šolo za ranjenec in invalide iz Hrvaške in Dalmacije. Ker je število ranjenecv in invalidov neprestano narasčalo, je bilo treba misliti na povečanje zavodov. V začetku leta 1916. so preuredili poslopje gradjanske šole v moderno ortopedsko bolnišnico in so postavili na Ciglini barake za invalidsko šolo. Vodstvo obeh zavodov je bilo izročeno zagrebškemu ortopedu dr. Božidaru Špišiću, ki je bil že leta 1914. spričal misel za ustanovitev takih zavodov.

Ravnokar izdana in v »Slov. Narodu« že naznanjena knjiga »Kako pomazemo našim invalidima?« nas seznaja na velesintetnem način z notranjim ustrojem in delovanjem ortopedske bolnišnice in invalidske šole. Lepa, ukusno opremljena knjiga dokazuje, da sta organizatorični talent in temeljito strokovno znanje ustvarila na slovenskem jeziku zavode, s kakršnimi bi se moglo ponášati vsako evropsko mesto.

Po uvodu, ki govori o postanku zavodov, razlaga pisatelj Špišić na kratko vsa moderna zdravilna sredstva, s katerimi je bolnišnica bogato preskrbljena, in razpravlja o vseh zdravilnih metodah, po katerih se invalidi zdravijo skrečni ali nepregibni udje, polomljene ali slabo zaraščene kosti, otrnjeni žilvi. Za zdravljenje se uporablja toploča v obliki vročih kopeli, toplega zraka, diatermije (električna toploča), faradizmi in galvanski tok, masaža, mediko - mehnični aparati, solnčni žarki, umetno višinsko solnce (Höhensonne). Kier nekrvavo zdravljenje ne dovede od cilja,

uporabljati. Med amputiranci je posebno zanimiv šeststajni V. Turman, kateremu manjkajo obe roki in leva noga do kolena. Spretnost, s katero se oblači, je, pije, dela cigarete in opravlja lažje dela, je dokaz, kako se lahko izuči tudi najtežji poskovan; Turman je obenem dobrih vzgled za vse tiste, ki menijo, da rabi človek brez rok ravnotako potrebo, ko novorojenček.

Vsega skupaj se je zdravilo v bolnišnici že nad 800 amputirancev.

V ortopedski bolnišnici je urejena lastna delavnica, v kateri se izdelujejo ortopedski aparati: umetne roke in noge, obuvale. Pisatelj opozarja nato, da so se vsi delavci, krojači, čevljarji, ključavničarji šele v bolnišnici izučili za bandažiranje in ortopediste. To dejstvo je v resnici jako važno, ker kaže, da se da tudi neizkušeno osebo z vztrajnostjo in kratkem času izoblikovati za težko tehnično stroko.

Zanimivo je poglavje o šoli za invalide. V tej šoli se je ustanovilo 28 izobraževalnih tečajev, med njimi trgovsko - zavarovalni, pisarniški, analitični, krojaški, čevljarški, knjigovodski, urarski itd. Obiskovalo jih je 448 invalidov. Učiteljski štab sestoji iz zagrebških profesorjev, zdravnikov, učiteljev in učiteljic, trgovcev, obrtnikov in uradnikov. Poskrbljeno je torej, da se vsak invalid izoblikuje v oni stroki, ki odgovarja njegovim duševnim in telesnim sposobnostim in nagnjenju. Poleg teh tečajev se vrše vsak teden poljudna predavanja iz vseh strok človeškega znanja in se prirejajo poučni in zabavni izleti. Organizacija je jako široko zasnovana in skrbno prilagojena domačim hrvaškim potrebam.

(Dalje prihodnjiki.)

Vesti iz primorskih dežel.

Za begunce. — Prošnja županom in občinskimi tajnikom beguncem: Pripravlja se popolna in jasna slika vse naše begunske bede za različne namene in kroge. To slika pa bo mogoče podati le z združenimi močmi vseh prizadetih občin, gg. županov, občinskih tajnikov in drugih rodoljubov. — Zato prosim, da mi pošljete v 8.—10. dneh kolikor mogoče točne in vseskozi resnične podatke v naslednjem obsegu: 1. Prizori do evakuacije ali bega večine občanov. Kdaj in kako so došli ukazi za evakuacijo ali beg. Kako so bežali, peš, z vozovi, železnico. Kaj so mogli rešiti. Kako so spravili v ozadje rešeno imetje. Ali so sami plačali vozovino. — Kaj vse so pustili doma in na polju. Koliko vredno. Kdo je vse to pobral. Ali je kdo kaj plačal. Koliko imajo občinarji za vse terjati. — Kaj je z njihovimi domovi in polji danes. Kdo je letos obdelaval. Ali je za vse to kaj plačal. — 2. Kam so bežali. Prizori z železnice. Kako so bili sprejeti od dohoda. — Kdo jih je podpiral. Kdaj so pričeli dobivati kako podporo in koliko. — Kako je zdaj s podporo v smislu ministrskih naredb od 23. julija in 6. avgusta 1917. — 3. Begunska taborišča. Popis barak: število, velikost, koliko ljudi v vsaki baraki, kakšni ljudje so skup stlačeni, kakšne so barake proti dežju in mrazu, golezni (stenice, uši). — Kuhinja: zajetek, obed, večerja, kruh, voda. — Zdravstvo: bolezni, zdravniki in zdravila: smrti, navadne in nenavadne, zlasti med otroci in starci. — Rojstva... — Uprava taborišč: uradništvo (odkod je in na kakšno je vobče in po narodnosti). Razmere med vodstvom in begunci. — 4. Povratek v domovino ali preselitev iz taborišča na deželo v smislu novih naredb od 23. julija in 6. avgusta. Kakšne so bile težave. Kakšni stroški. — Kako se počutijo begunci tam, kjer so zdaj zunaj taborišč. — 4. Poleg vsega tega sploh vse, kar bi bilo vredno, da se otmе pozabljivosti. — Pri sestavljanju tega gradiva naj pomaga vsakdo, ki kaj ve iz svoje izkušnje ali iz povsem zanesljivega vira. — Vse to prosim v 8.—10. dneh. V bližini Ljubljane bivaajo župani, tajniki, rodoljubi, ki kaj napišejo zame, a me marajo tega pošiljati... naj izroče v uradništvu »Slov. Naroda«. — po pošti pa prosim na naslov: Zastopnik »Slovenskega Naroda« — Dunaj I., Parlament. — Ker gre za važno podjetje v korist beguncem, pričakujem hitrih in točnih poročil. Ta teden sem rešil nebroj dopisov. Mnogim beguncem naznanjam, da nisem pisal le njim samim, marveč prijavil sem njihove slučaje bodisi ministrstvu, glavarstvu, občinam ali deželni komisiji za vzdrževalne prispevke. — Posebno pa naznanjam služkinjam - begunkam v mestih, da bo njihova zadeva ugodno rešena. Podpora jim tiče, ker jim tiste prehrane ne smejo všteti za zadostno preskrbo. Pri vpošlicanosti prosim: ime vpošlicanosti, odkod je in kje je pri vojakih, dalje imena vseh oseb, ki bi morale dobivati vzdrževalne prispevke.

Goriški deželni odbor razglašal. Pri 14. srečanju obveznic deželnega posojila iz leta 1902. v znesku 1.000.000 K, ki se je vršilo danes 1. oktobra 1917 ob 10. uri dopoldne v provizoričnem sedenju na Dunaju, so se izžrebale naslednje obveznice: št. 71 za 2000 K, št. 265 za 2000 K, št. 43 za 1000 K, št. 187 za 1000 K, št. 25 za 200 K, št. 47 za 200 K, št. 201 za 200 K, št. 83 za 200 K, št. 60 za 200 K. Deželna blagajna izplača te obveznice od 1. januarja 1918 dalje v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obveznic in tistih odrezkov, ki še ne spadajo 1. januarja 1918. Obveščala se tem potom, da se obveznice št. 9 in in 119 za 200 kron, ki so se izžrebale dne 2. oktobra 1916 in plačljive dne 1. januarja 1917, še niso pridržile za izplačilo.

Smrt med begunci. V deželni bolnišnici v Ljubljani je preminul č. g. Simon Gregorčič, vikar v Avčah na Kanalskem, star 61 let.

Učitelj brez stanovanja in hrane. Iz Poškuline v Istri poročajo, da tjakod naš učitelj Rubcač je vedno ni dobil na

stanovanja ne hrane. Tako hudo je v tej občini za hrano, da ljudje lakote umirajo. Šolo ljubijo, pa s težkim srcem zavračajo učitelja, katerega bi ob drugih prilikah z odprtimi rokami vsakdo sprejel pod svojo streho in povabil k svoji mizi.

Bale v Istri. Požari v tej občini so uničili široke gozdne prostore do ceste od vasi. Škoda je precejšnja. Gasili so vojak, ali niso mogli ustaviti ognja, dokler ni segal do ceste.

Popravek. V včerajšnji vest o padlih junakih se je vrnila tiskovna pomota. Padli junak iz Standreža pri Gorici se ne imenuje Markovič, ampak Markočič Jožef.

Dnevne vesti.

— Voja odtičevanja. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so odtičevani: Ivan Meglič, Anton Zorjan, Peter Zidar, Fran Mastnak, Josip Simčič, Konrad Dolinšek, pešp. št. 27., rezervni praporščak Ciril Bahovec, strel. p. št. 3. četovodje: Fran Ravnikar, Alojzij Lovrinšek, Josip Marinc, Peter Novak, desetniki: Alojzij Bregant, Andrej Kobal, Ivan Mareš, Josip Zabkar, Ignacij Blažič, Anton Glad, Josip Mramor, Fran Novak, Anton Obljubek, Ivan Pahor, Jernej Zorec, vsi 27. črnov. pešp. št. 27., desetnik Karel Lončarič, črnov. p. 26.

— Imenovanja v vojaški službi. Za črnovojniškega nadporočnika je bil imenovan gosp. Franc Deu, tovarnar iz Tržiča, in za poročnika dr. Franc Kandare iz Ljubljane ter Josip Marn, c. kr. profesor iz Kranja.

— Vojaška vest. Povišan je bil v častniškega namestnika gosp. Rafael Šebenik, stabni narednik pri 20. lovskem bataljonu.

— Nova ureditev vojaških oprostitvev. Ministrstvo za deželno brambo razglašal: Skupno z izvedbo kontrole oprostitvev se je izvršila nova ureditev za one, ki so oproščeni na določen čas. Odslej se bodo izdajale take začasne oprostitve z odlokom: »začasno oproščen do...« ali: »oproščen s končnim terminom do...« Za prve obstoji možnost, da se ob poznejši prošnji, ki dokazuje potrebo oprostitve, podaljša oprostitvev, in politične oblasti izdajajo v tem slučaju nova čakalna dovoljenja tudi v bodočnosti. Za druge pa je po poteku končnega termina podaljšanje oprostitve načelno izključeno. Drugi dan po poteku termina imajo ti oditi v vojaško službo brez posebnega vpoklica. Politične oblasti ne smejo tem dajati nikakega čakalnega podaljšanja, ako tudi so vložili novo prošnjo za nadaljnjo oprostitvev. Doslej v izvrševanju kontrolne akcije izdane oprostitve z določenim terminom je smatrati tako, da dotični rok velja za končni termin in morajo torej prizadeti po preteku termina brez posebnega vpoklica oditi v vojaško službo. Da pa se omogoči tudi tem osebam dokaz za morebitno nadaljnjo oprostitvev in morejo njihove razmere utemeljevati odlok »začasno oproščen do...«, se dovoljuje čas do 25. oktobra za nove prošnje in politične oblasti morejo izdajati čakalna podaljšanja do 1. januarja 1918. Po 23. oktobru odpade ta pravica političnih oblasti. Ta razglas pa se ne nanaša na one z določenim terminom oproščene, ki po priglavitvi v aprilu t. l. tekoni kontrolne akcije še niso dobili odloka; za te obstoji generalna oprostitvev do odloka o njihovi oprostitvi tudi še nadalje.

— Brzjavke so pripuščene od 1. t. m. iz vseh avstrijskih krajev v vseh avstrijskih jezikih, ako so adresirane na kakšno avstrijsko brzjavno postajo. To je uspeh ostrga nastopa poslanca Zahradnika v parlamentu, ki je tam povedal, da se sme z Dunaja brzjaviti sicer francosko — ne pa češko.

— Otvoritev slovenskega gledališča. Piše se nam: Slavno uradništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Blagovolite v zavedi otvoritve slovenskega gledališča približiti moji zadnji izjavo: 2e takrat, ko je g. M. S. prišel s po mojem mnenju za redno gledališko sezono nezadostnim projektom vzprijaziti drame z desetimi igralnimi močmi, amo brezuspešno prošili za premo. Takrat je bilo celo razglašeno, da ga gledališča sploh ne dobe. Noben resen človek ne bo torej sklepal pogodb z igralci, ako nima jamstva, da bodo mogli tudi ves čas nastopati. Tega jamstva še do danes ni — premoga ni in ni. Tak pogoda v znak bi slovenskemu gledališču eno leto lahko povzročila večji deficit, kot ga je prej imelo vsa leta. Take nesreče si pa pri ustvarjanju slovenskega gledališča vendar ne moremo želeli. Tudi g. M. S. ve, da se oprostitvev od vojaške službe za njegovo osebo ni posrečila niti gledališčema v Osejku in v Zagrebu, kjer so sicer zelo vplivni gospodje. Gledebeno dramatični večeri so pa radi tega za sedaj praktični, ker so prosti vseh trajnih pogodb, lahko nadaljujejo, dokler bodo mogoči. Prav vesel me, da se je g. M. S. pridružil mojemu mnenju, da je za vodjo bodočega slovenskega gledališča v prvi vrsti poklican g. Ignacij Beršnik. Prišli bomo torej vendarle do večjih načrtov, kakor je bil oni g. M. S. da dobe ti našti dobro podlago, za to se dela! Ustvariti trdno bodočnost velikega slovenskemu gledališču — bodi ona onih točk, v katerih ne poznajmo strankarskih razlik — iv. s.

— C. kr. komorna pevka gospa Gertruda Foerstel, sopranistinja dunajske dvorne opere, je za svoj tretji ljubljanski koncert, ki se bo vršil v nedeljo, dne 7. oktobra v veliki dvorani Uniona,

sestavila izredno lepi sledeči spored: 1. Beethoven: 32 variacij za klavir, svira izborna klavirska virtuosinja gđna. Lissy Hammerl. 2. Pesmi moderne literature: a) Rihard Strauss: Jutro; b) Hugo Wolf: Skritost; c) Gustav Mahler: Kjer trobijo lepe trobente; d) Johannes Brahms: Kovač. 3. Gounod: Balada in Arija iz opere »Faust«. — 4. Verdi: Arija iz opere »Rigoletto«. 5. Liszt: Osmo ogrska rapsodija za klavir, svira gđna. Lissy Hammerl. 6. Anton Lajovic: slovenske moderne pesmi: a) Pesem o tkalci; b) Kaj bi le gledal! c) Bajni vetrovi v polju. 7. Alabiev: Slavček, ruska narodna pesem. Opozorjamo, da se koncert ne vrši v soboto, 6. oktobra, temveč v nedeljo, 7. oktobra v Unionu. Predprodaja vstopnic v Prešernovi ulici.

— Ljudskošolske vesti. Pavla Belič je nameščena za suplentinjo v Zalogu, Amalija Kredar v Borovnici, Ivana Dolenc v Postojni, Albina Ahačič v Dol. Nemški vasi, Erna Turek v Boštanju, Julija Marič v Bojancih, Silva Susteršič na Jesečnicah, Marija Lavrenčič je nameščena za suplentinjo v Vipavi, Marija Punčuh v Budanjah, Ana Koderman v Novem mestu, Katarina Plevnik na Vrhu v črnoliskem okraju, Helena Kraigher v Postojni, Pavla Macarol v Matenji vasi, Frančiška Miklavčič v Rovtavi, v šoli v Zavrčniku podučeje znova tamkajšnji duhovnik Ivan Miklavčič, Gabrijela Jakš je nameščena kot provizorična učiteljica v Dobrepoljah, Berta Podboj v Dobrepoljah, Josipina Rukli v Travi, Marija Mavrin v Dragi, Marija Trefalt v Fari.

— Osebnosti v pošte. Poštni kontrolor Rudolf Stock (Trst) je stopil v pokoj. — Poštni oficijal Artur Bellotti (Trst) je umrl. — Poštni aspirant (vojni invalid) S. Kump je imenovan za poštne oficijanta v Trstu; poštni aspirant Anton Barichievich za poštne oficijanta v Lošnju Malem; poštna aspirantinja Olga Tončič za poštne oficijantino v Volovskem. — Poštnemu ekspedientu Alojziju Božiču je podeljeno mesto poštne ekspedienta pri poštnem uradu na Vrhniki (III/2). — V pokoj je stopila poštna oficijantinja Viktorija Godina. — Umrla sta: poštni adjunkt B. Postogna (Trst) in poštni oficijant Albert Gollob (Trst). — Olga Tončič in Anica Zadnikarjeva sta spet stopili v poštno službo. — Razpisana sta poštna urada na Opčini pri Trstu (I/4) in v Roču (III/2).

— Zveze jugoslovanskih železničarjev izredni občni zbor se radi nastalih prometnih težkoč preloži na poznejši čas. — Od bor.

— Umri je v deželni bolnišnici dne 2. t. m. v 59. letu svoje dobe goriški begunc bivši vikar v Avčah gosp. Šimen Gregorčič, mlajši bližnji sorodnik pesnika Simona Gregorčiča. Narodil se je na Vrsnem. V mlajših letih se je bavil s pisatelstvom. Poslovenil je I. Jermeršičev spis »Materino delo za Boga in domovino« in zalagal s svojimi prevodi iz raznih slovanskih jezikov Andreja Gabrščka »Slovensko knjižnico«, »Sočo« in druge liste. Dva meseca je iskal zdravja v bolnišnici, toda zaman. I on je žrtev današnjih krutih razmer. Naj v miru počiva v domači slovenski zemlji!

— Mestna zastavljajnica Ljubljanske naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. t. m. redna mesečna dražba v mesecu februarju 1917 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3.—6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 3. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali novitev zastavljenih predmetov, temveč le najkasnejši zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke dopolne en dan pred dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti se lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 11. ure dopoldne v uradnih prostorih.

— C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom, Deželni urad Ljubljana, išče se več voznikov in skladiščnih delavcev. Pojasnila daje c. kr. posredovalnica, ki se nahaja v ravateljški pisarni c. kr. državne obrtne šole, Gurupova ulica 10, I. nadst. vrata 33. Uradne ure od 9.—11. in od 3.—5. ure.

— Prememba posesti v Novem mestu. Ljubljanski veletržec V. Rohrmann je prodal svojo hišo v Novem mestu lesotičku Ivanu Vintarju iz Straže za 100.000 K. Gosp. Vintar namerava po končani vojni v družbi s svojim sinom v Novem mestu otvoriti veletržnico za deželni pridelniki.

— Požar. V Stari Fušini pri Radovljici je nastal požar v delavnici nekake mizarja. Požar se je razširil na sosedna poslopja in napravil na hišah, gospodarskih poslopih, senu, slamni in orodju škodo 70.000 do 80.000 kron.

— Konj, ki je bil ukraden v noči od 15. na 16. septembra v Kampiljah pri Dobrepolju g. Antonu Špoljarju je visok 185 do 157 cm; star je 4 leta, barve je črne, na glavi ima belo svedro, na sadnjah nogah je od znotraj obtočen, ker ga je pred malo časa drugi konj obtočil, po hrbtu mu malo dlake manjka. Kdor ga dobi, dobi primerno nagrado.

— Štiridesetletnica učiteljskega službovanja je dne 1. oktobra praznoval v Kozjem nadučitelj g. Ivan Krajnik. Najprej je bil nadučitelj v Kobarižu.

— Griža v Kozjem. V Kozjem napada na mori griza zlasti živalstvo. Najnovejša smrtna žrtev je poštna gosposična.

— Umri je 29. septembra v Ljubljani pri Mariboru Anton Črnko, občinski svetovalec, ubožnik in namestnik načelnika krajnega šolskega sveta.

ledil, sporoči to v Razpotni ulici (Trnovo) šte. 6.

— Izgubljena je bila danes na klopi nad Trivoljem letnica z večjo vsoto denarja in važnimi listinami. Odda na se proti dobri nagradi v upravnishču našega lista.

— Najdena je bila zapeljena. Dobi se v zavarovalnici »Donau« v Selenburgovi ulici šte. 3.

Aprovizacija.

† Oddaja krompirja vojaštvu na Kranjskem. Po določilu Urada za prehrano ljudstva, ima skoro ves na Kranjskem pridelani krompir postati za porabo v deželi sami; vojaštvo ga nima nič dobiti, ker ga dobi dovolj iz dežel iz zaledja. Ker pa vojaštvo soške armade nima krompirja že od decembra lanskega leta in sploh nima nikake prave izpremembe v hrani, krompirja pa za armado v zadostni množini zaradi težkoč dovažanja ni mogoče takoj dobiti iz zaledja, zato je baje zaenkrat odrejeno, da morajo kmetovalci iz okrajnih glavarstev Kamnik, Kočevje, Krško in Novo mesto takoj oddati 400 vagonov krompirja za soško armado, ter je poveljništvo te armade naprosilo c. kr. kmetijsko družbo kranjsko, da ona na kmetovalce z vsilo silo vpliva, to naročeno dolžnost brez odloga izvršiti. Ta krompir se bo svoječasn nadomestil s tistim, ki pride iz zaledja za vojaštvo. Kmetovalci niso torej nič oškodovani, če sedaj krompir takoj vojaštvu oddajo, ker bo oddana množina šla na račun tistega krompirja, ki ga bodo morali kmetovalci oddati za ono prebivalstvo v deželi, ki krompirja ne prideluje. C. kr. kmetijska družba kranjska zato nujno pozivlja vse kmetovalce imenovanih okrajnih glavarstev, da takoj in brez pritiska oddajo od njih zahtevane množine krompirja, kajti to je na eni strani njih domovna dolžnost, na drugi strani jim pa kako zoperstavljanje ali kuhanje prav nič ne pomaga, kajti določeno množino krompirja bodo itak morali oddati, bodisi za vojaštvo ali za domače prebivalstvo. Vsa kmetovalce bo namreč moral letos oddati eno dobro četrtino svojega pridelka, ter se njegove zaloge sploh ne bodo pregledovale, ampak na podlagi popisa nujv in določitve povprečnega pridelka se bo vsakemu predpisalo toliko krompirja oddati, kolikor ga nanj odpade z ozirom na velikost ploskve, ki jo je letos s krompirjem obdelal. Kako skrivanje ali zatajevanje krompirja torej nikomur ne pomaga; vsakdo naj se izlepa pokori naredbi in naj ne čaka sile, ki drugače prav gotovo pride, pri kateri se bo krompir znatno ceneje plačeval. C. kr. kmetijska družba kranjska tudi opozarja, da je vojaštvu strogo prepovedano, krompir pod roko kupovati, ampak je potom žitnih komisijonarjev po naročilu Zavoda za promet z žitom. Kdor torej krompir pod roko prodaja, bodisi vojaštvu ali komu drugemu, ni kazniv, ampak pride v velike zadrege, kajti svoječasn bo moral oddati predpisano množino krompirja, pa naj ga vzame, kjer hoče.

† Petroleje. Zavodi, uradi itd., ki so vložili prošnje za nakazilo petroleja, se prostijo, da se zglaš zanesljivo v soboto od 9. do 11. dopoldne v posvetovalnici, kjer bodo dobili prejemnice. Novih prošelj za petroleje za mesec septembra se več ne sprejema, ker je kontingent petroleja že izčrpan. — Za mesec oktober bo treba vložiti nove prošnje, ko izide tozadejni poziv v listih. Liter petroleja stane 56 vinarjev.

† Krompir v Mariboru. Pred nekaj dnevi so prineli pri Mariboru za skladišče živil železničarjev Južne železnice 10.000 kg krompirja. 9000 kg so morali zavreči, ker je bil ves segnit, a tudi ostalih 1000 kg večinoma ne bo za človeško hrano. Tudi v Ljubno pripeljani krompir je bil ves segnit.

Razne stvari.

† Umri je v Pragi grof Ungnad von Weissenhof zadnji potomec te nekdanje slavne avstrijske rodbine.

† Iz češke žurnalitike. Dosedanji odgovorni urednik »Narodnih Listov« dr. Servac Heller, odlični češki časnikar, je po 50letnem službovanju odšel v pokoj.

† Tajfun. Iz Tokija poročajo, da je nad Japonsko dirjal v ponedeljek jutraj hud tajfun. Na stotisoče oseb je brez strehe, sto in sto ljudi je bilo ubitih, ranjenih ali pa jih pogrešajo.

† Nagrada za glavo cesarja Viljama. Wolfow urad javlja: Meščani mesta Mulvane v Kansasu (Soverna Amerika) so slozili 5 milijonov frankov, ki jih naj dobi tisti, ki bo umoril cesarja Viljama.

† Osveta odpuščene služkinje. V Budimpešti je neki trgovec odalovil svojo 16-letno služkinjo. Ta mu je v maščevanju ukradla za 82.000 kron hranilnih knjižic in dragocenosti ter vse uničila. Dekle so zaprli.

† Detomorilka, ki zahteva, naj jo obesijo. Detomorilka 22letna služkinja Milka Savlič je bila v Osejku obsojena na smrt na vislicah. Obsojenka je po razglasitvi razsodbe stopila pred predsednika senata in s sigurnim glasom prosila, da naj se smrtna obsodba izvrši.

† Poljsko plemstvo. V nemških listih je večkrat čitati nekako pikre opombe o velikem plemstvu iz Poljske. Sicer je v Varšavi in v deželi sploh ostalo mnogo poljskih plemičev, odšli so pa na Rusko ravno največji. Zdad pojasnjujejo listi, da so se umaknili na Rusko največ taki plemiči, ki imajo tam obsežna posestva.

† Nove poštnne znamke. Poštna uprava naznanja da so poštnne znamke, ki so bile izdane jeseni lanskega leta in sicer po 15, 20, 25 in 30 v ter dopisnice in salopke, na katerih se nahaja slika rajnega cesarja, veljavne samo do 31. oktobra 1917. Imenljati se jih bo moglo samo v mesecu novembru, posebej ne več.

† Zaslugek angleškega delavca. Pri nekem londonskem sodišču je bila obravnava proti delavcu, ki ni plačal najemnine.

Z ozirom na vojno je sodnik dal preiskati, koliko dohodkov ima v sedanjem času hišni posestnik in pri njem stanujoči delavec. Izkazalo se je, da ima hišni posestnik čistega dohodka 10.000 K, delavec pa 14.000 kron. — Hišni posestnik je oče dveh otrok, ki nič ne zaslužita, delavec je pa oče petih otrok, ki imajo že vsi lepe zaslužke. Tako je vojna vplivala na socialne razmere.

† Ruski vojni vjetnik o apodobnem pokopanju njegovih tovarišev. Uradništvo časopisa za vojne vjetnike »Nedjelja« je dobilo od ruskega vojnega vjetnika v Galiciji tole pismo, katero daje v svoji skromnosti sliko hvaležnega srca. Pismo se glasi: Spoštovani g. urednik! Prosim Vas, da objavite v svojem cenjenem listu tole: Mi, vojni vjetniki, ki smo v Galiciji na delu, v onih krajih, kjer so se vršili krvavi boji med ruskimi in avstro - ogrskimi četami, in kjer so ležali v strelskih jarkih, izreka-mo avstro - ogrski vladi svojo toplo zahvalo, ker ni pripustila, da bi kmetje obdelovali polja, kjer leže trupla ruskih, avstrijskih in nemških vojakov, ki so izpolnili svojo dolžnost in branili svojo domovino, marveč je to prenesla na krasno pokopališče. Ginjeni smo, da je avstro - ogrska vlada pripoznala, da se združuje na bojišču prelita kri v en tok. Zahvaljujemo se, da so padle vojake pokopali in jim zapeli zadnji »V miru počivajte«. Vsakdo lahko pozabi na bojišču padle, če pa pride mimo krasnega pokopališča, bo spreporil: »V miru počivajte!«. Dne 15. avgusta 1917. Ivan Kasakov.

† Pri mnogih ženskih in živčnih boleznih je naravna »Franz - Josef« grenčica s povečanim izpraznjenjem črevesa domače sredstvo, ki že v malih množinah prebavo vzbuja, pospešuje presnavljanje in celo po daljši uporabi ne pušča škodljivih posledic.

Izpred sodišča.

Slabo so jo pogodili. Neko noč so se sešli blizu železniške postaje na Jesenicah tovarniški delavci Jože Lukač, Rudolf Stiglic, Jakob Cegnar in Valentin Zupan. Ker so bili lačni, so se razgovorjali, kje bi se kaj dobilo za pod zob. Nekdo izmed njih jim je nasvetoval, naj poskusijo v Bajzeljevi trgovini. Lukač je šel takoj domov po železen drog, s katerim sta s Cegnarjem vlomila hišna vrata, slednji je pa z vetrnikom odprl jedilno shrambo, med tem ko sta Stiglic in Zupan stražila na cesti. Nabrala sta raznih jedil v vrednosti 508 K 80 v, katere so si med seboj razdelili. Drugo noč so na slični način vlomili razun Stiglica v Trešnovo trgovino na Javorniku ter poborili za 1234 K 70 v razne blaga. Obdolženci v obče svojo krivdo priznavajo, sodišče razun Stiglica, kateri je dobil 7 mesecev, obsodilo ostale tri na 8 mesecev težke ječe.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica Ljubljanska. Pro-met meseca septembra 1917. 995 strank je uložilo K 1.446.222,49. 1032 strank je dvignilo K 1.392.744,12. Stanje ulog kron 68.291.412,99. Število uložnih knjižic 34.464. V III. četrtletju 1917. se je hipotetičnih in občinskih posojil izplačalo K 367.432,20, vrnilo K 771.590,09. Stanje posojil kron 29.040.401,88. — V Ljubljani, dne 30. septembra 1917.

— Češka industrijalna banka. Stanje denarnih vlog koncem septembra 1917. K 200.645.915,40.

— Vinske cene. V zadnji notici pod tem naslovom je popraviti, da pridelava Evropa 46% milijonov hektolitrov. Da se sedajreje ne izdelava po hektolitrih, bo tudi vsakdo vedel ter postavil namesto sadjereja s a d j e v e c. V dopolnilo naj bodo navedene še cene portugalskega Ogrskemu, ki znašajo v Verscu in drugod 250 K za hektoliter, dočim stane kadark 280 do največ 290 K hektoliter.

Darila.

«Slovenska Matica». Gospod Anton Jakil, tovarnar na Rupi pri Gorici in v Karlovcu na Hrvaškem, je podaril »Slovenski Matici« povodom njenega oživiljenja po gosp. magistratnem višjem komisarju Franu Govekarju 1000 kron. Hvaležno oznanjajoč ta čin velikodušnega rodoljuba, želi »Slovenska Matica«, da bi mu sledili mnogi posnemovalci.

— «Slovenska Matica» je poslala gđc. Mihaela Jakilova našemu upravnishču 137 K. Denar smo izročili Matični blagajni. Srčna hvala!

— Namesto venca na krsto ponesrečnega gospoda župnika dr. Otmara Hegemanna so darovali v korist oslepelih vojakov: evangelično žensko društvo 50 K, družina Wettach 20 K in gospodična Schmitt 15 kron.

— Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
— Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prodaja se napol pokrita kočija.

Ivan Marinko, Glince, gost. Amerika.

Sprejema se v izvršitev negativne „Retusche“ ter vse v fotografsko stroko spadajoča dela. M. Heršič, Glince, pri Ljubljani.

Zatekel se je pes-prepeličar rjave barve vmešano z belimi dlakami, ki ali na ime „Lord“. — Odda se ga prvi nagradi pri Jakobu Zalesniku, pekarski slaščičar, Ljubljana. 3336

Plačilna natakarica

zamore nastopiti takoj službo v dobro-
moči restavraciji. — Sprejme se samo
pošteno, spretno in energično moč, lepega
vedenja. Kje, pove upravn. »Slov. Narod«. 3386

Kupi se vsaka, tudi najmanjša, množina
dobro posušenih

olupkov od hrušek in jabolk
vsako posebej po 2 kroni kg in dobro
posušene presene od hrušek in jabolk
po 80 v. kilogram. Ponudbe in pošiljatev
se prosijo na na trdnico Fran Kos, Ljubljana.

STANOVANJE

leže gospod, v sredini mesta z električno
razsvetljavo, če mogoče s posebnim vhomom.
Pismene ponudbe pod „Obhodnik/3379“
na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

BRINJE

vsake količine kupuje VLAHAR
ARKO, Zagreb, Vlačna ulica 118.

Na prodaj je
dovoprežni koleselj s streho
in dvema sedežema. Ogleda se na
Martinovi cesti št. 10 v Ljubljani.

Trgovci! Gostilničarji!
KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1000 za 27 kron,
Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K.
Najboljše kocke za kimele-juho, 1000 kock 40 K
pošilja proti povzetju ali predplačilu trdnica
IVAN UREK, Ljubljana,
Mestni trg št. 13. 3196

Stanovanje s 4-6 sobami

in vsami pritlikalnimi, ležem za
takoj ali za februar. 3385
Ponudbe pod „Stalen najemnik/
3385“ na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Brinje

za kuhanje žganja
oddaja
v večjih in manjših množinah trdnica
Ivan Jelačin, Ljubljana,
Emonska cesta št. 2.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim
da delam samo s pristnim firnežem.
Solidna in točna postrežba.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.
Čistilo za
zobe

Seydlin

Izdehnje
O. Seydlin
Štritarjeva ulica 7.

Kom i dr. ing. Mirsch, Olomouc. Ke-
mično-tehnična preiskava je izpričala, da je
„Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna
voda, ker so njeni podatki popolnoma ne-
škodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Kino Central

v deželnem gledališču

V petek 5., sobota 6., nedelja 7.
in ponedeljek 8. oktobra:

Senzacijski film sezone!
Najmogočnejši filmski
dokument vseh časov.
Čudežni film:

GROF DOHNA
in njegova „Möve“.

Prve predstave se tudi mladini primerne.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12,
14 in 20 kron; lasne podloge
Krepp ali Pythen in lasne mre-
žice v vseh barvah; „NERIL“
barva za laso in brado od Dr.
Brallera rjava, temnorjava ali
črna po 2 in 4 K itd., vse še so-
odlično; zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošiljanja v vojaško
službovanje je izdal odprti samo za
predajo blaga in storil vsaki dan samo
od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldne.

Modni salon **NINA PRESSL**,
potrebuje takoj
dve izvršeni šivilji in dve učenci.

Vpraša se Sv. Petra cesta št. 20/L nadst.

Gračino ali veleposestvo

na Gorenjskem, katera ima 2-400 oralo-
v zemlje, se knji. — Vpraša se pismeno pod
„Veleposeda/3312“ na uprav. »Slov. Nar.«.

CUNJE

sukneno odrezke, stare in nove, kakor
vse druge vrste pavlance in volnene
cunje, šabljinovine, odeje, vrvi i. t. d. v
vsaki množini kupuje po najvišji ceni.
E. KOTZBEK v Kranju.

Več tesarjev in mizarjev

proti dobremu plačilu sprejme **ANTON**
STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 11.

Učiteljica ali vzgojiteljica

se sprejme takoj k otrokom.
Znanje slovenskega in nemškega jezika, če
mogoče tudi glasbe. — Ozira se samo na
boljšo starejšo moč. Ponudbe na „Poštni“
predal št. 49, Ljubljana. 3318

Pridna in poštena — služkinja —

za vsa dela, ki zna tudi nekoliko kuhati
se sprejme takoj. — Ponudbe s sliko na
naslov ga Mija Moll, trgovčeva soproga,
Trbovlje 1., Štajersko. 3340

Gospodje in dame

ki občujejo v boljših družabnih krogih, si z indirektnim posredovanjem
pri veliki zavarovalnici življenja, lahko zagotovijo lep postranski zaslužek.

Dopisi na naslov: „Diskretion Ehrensache/F 224“ Kien-
reich 5, Anz.-Verm., Sackstrasse 4, Graz.

Srbečico, izpuščaie

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujavo
mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska 1853
porcija K 9—, Dobiva se

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

Podružnično zastopstvo v Ljubljani

neke svetovne informacijske pisarne
se odda samostojnemu trgovcu. Pogoji: kristjan, dobra trgovska
in družabna omika, popolno znanje slovenščine v govoru in pisavi,
kavcije zmožen, dober organizator z dokazljivimi uspehi. — Obširne
ponudbe kompetentov s prilogo slike pod „Debet u. Credit B 2956“
na Haasensteina & Vogler A. G. Dunaj I., Schubstrasse 11.

Sijajno lepo lice!

In mladostno svežo rožnato kožo ohranijo do pozne starosti žene in dekleta, če
ubogajo moj nasvet. **Tisoči presodljivih zahval!** Vse nečistosti kože, kot
možolji, pege, ogrci, lišaji, izpuščaji, gube in rdečica izginejo v kratkem **garan-**
irano zanesljivo. Pošljem Vam prepis tega zdravniško preiskusnega origi-
nalnega recepta proti retouropu **popolnoma zastonj.** Pišite zaupno (za-
koj na D. Menschik, Dunaj 62, Fack 1, Abt. 25. Proti povračilu poštnine
pošljem Vam tudi nasvet strogo diskretno glede upalih grudij, izpadanju las in
prihlaja. 3295

Modni salon

Stuhly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporoča največjo izbiro
finih velour-klobukov s
kosmatim robom iz prvo-
vrstnih tovarn »Novega Jčina«,
kakor iz baržuna, filca in kožho-
vine, ter čepic za dame in deklice.

Popravila točno in vestno!
Velika izbira žalnih klobukov.
Cene razmeroma zelo nizke!

3354 T 27/17—1

Uvedba postopanja, da se proglasita za mrtva

Martin Trelic (Frelic) in njegova žena Neža
Trelic (Frelic), rojena Kolar.

Imenovana zakonska sta bivala leta 1879 v Sv. Valburgi pri Smledniku, kjer je
bil mož dacar in kjer se jima je 16. marca 1879 rodila hči Marija. Ta hči se je 3. julija
1905 poročila v Kairi z restavratierjem Kristijanom Falk in je umrla 24. decembra 1915 v
Zurichu, zapustivši imovine za okoli Fr. 77.500 K.—
O Martinu in Neži Trelic (Frelic) pa od leta 1879 ni več glasu.

Ker je torej smatrali, da je nastopila zakonita domneva po zmislu § 24 št. 1 o.
d. z. glede Martina in Neže Trelic (Frelic), uvaja se po prošnji kantona Zurich, zastopane-
ga po odnotni finančni direkciji postopanje, da se pogrešana proglasita za mrtva.

Vsako se torej pozivlja, da sporoči sodišču ali skrbniku Ivanu Stiene, c. kr.
davčnemu asistentu v p. v Ljubljani kar bi vedel o pogrešanih.

Martin in Neža Trelic (Frelic) se pozivljata, da se oglašita pri podpisnem sodišču
ali mu drugače dasta vednost o svojem življenju.

Po 20. decembru 1918 se bo na novo prošnjo odločilo o proglasilu za mrtva.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.
dne 26. septembra 1917.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nama došli pov-
dom boleznin in smrti najinega nepozabnega ljubljencega

Leončka

za ljubo cvetje in za spremstvo pri pogrebu, izrekava najino
najpriščnejšo zahvalo.

Zahvaljoča:

Mira in Viktor Jeruc.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Razglas.

V kobilarni v Prestraneku (Kranjsko), se bo 11. oktobra t. l.,
ob 9. uri dopoldne prodalo na javni dražbi 80 žrebcev.

Dražbe se smejo udeležiti le od pristojnih glavarstev legitimirani polje-
delci (konjerejci). Mešetarji in prekupčevalci konj so od licitacije izključeni.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografska manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno
posteljno perje in puh

priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1866.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Nereclna konkurenca prinaša na try za nizke cene napel
ali nič očisteno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa
in nesnaga, ki zvišuje tožo ter bistveno pripomore, da se razvijejo
ličinke in molji.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Delniška glavnica 10.000.000 kron.“

Štritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.